No. 1409 Zaterdag 31 December 1910. 27ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223. Nieuw No. 4.
Waterkant, Overzijde.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire. Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0.50 cada regel mas 7½ cts.

Zalig Nieuwjaar.

De Redactie van de Amigoe di Curacao wenscht haren geachten Lezers en Collega's allen heil en zegen in het NIEUWE JAAR.

P. fr. R. J. C. Wahlen.

Curaçao, 30 December.

OUDEJAARSAVOND.

De avond der droeve herinnering. Meer dan anders missen wij op oudejaarsavond in den intiemen, huiselijken kring zoo menigeen, die ons hartelijk dierbaar was, die met ons vol hope het nieuwe jaar was ingetreden, het hart vervuld van vele goede wenschen en mooie plannen voor de toekomst.

Helaas, de dood heeft in het afgeloopen jaar vele kostbare levens opgeëischt.

Met weemoed denken wij op de eerste plaats aan den droeven vroegen dood van onzen hoogvereerden Bisschop, Z. D. H. Mgr. VAN BAARS, ons aller Vader en Vriend. Zijn hartelijke liefde, zijn opofferende toewijding hebben hem een eereplaats verover in het dankbaar hart der Curaçaosche Katholieken, en, naar wij vastelijk hopen, een kroon en een troon verworven bij God.

Op de tweede plaats dringen zich aan onze droeve herinnering op, die talrijke slachtoffers der zee, vergaan met de *Prins Willem II, Gouverneur van Heerdt*, en *Arcadia*.

Het jaar 1910 is voor de zeevarenden een rampspoedig jaar geweest, vol woeste zeeën, stormen en orkanen, en haast ontelbare schipbreuken.

Ook Curaçao heeft van deze laatste zijn deel wel gehad.

Het zal eenig zijn in onze geschiedenis, dat in één jaar tijds meer dan dertig Curaçaonaars hun leven bij schipbreuk verloren.

Moge ons volk, dat hun brood wel op zee moet zoeken, in de toekomst voor dergelijke rampen gespaard blijven.

DE STROOHOEDEN-INDUSTRIE IN Ecuador en Peru

door Dr. P. RIVET.

De Prijzen van de Hoeden.

De kwaliteit en dientengevolge de prijs van een strooboed kan men taxeeren door te letten op de volgende punten:

a I. De grondstof.
b I. De plaats van herkomst.
c I. De fijnheid van het vlechtsel.
d I. Het gewicht van den hoed.
e I. De dichtheid van het vlechtsel of *„batan"*.
f I. De volkomen gelijkheid van de mazen van het vlechtwerk in alle deelen of de *„parejura"*.

a. I *De grondstof.* De hoeden van Sigsig zijn 25 à 30 pc. minder waard dan die van Cuenca, ook al zijn ze overigens volkomen aan elkaar gelijk, en dit alléén om de groenachtige tint van het stroo van Gualaquiza, dat voor het vlechten gebruikt wordt. Deze groene tint verdwijnt niet met behulp van een verzadigde oplossing van zuurstof, evenmin door inwerking met verwarmde oplossing van permanganaat van potas, gevolgd door ontkleuring met bisulfiet. Ik heb alleen proeven genomen met deze twee ontkleuringsmiddelen. Het zou van groot belang zijn een middel te ontdekken, om deze groene tint weg te krijgen, die de hoeden met dat stroo gevlochten sterk in waarde vermindert, ofschoon ze onder ieder ander opzicht uitstekend zijn.

b. I — *De plaats van herkomst.* — Ook al is de kwaliteit gelijk, dan zijn de hoeden gemaakt te Jipajapa, te Montecristi en te Santa-Ana toch het meest in trek, op de tweede plaats komen die van Santa-Elena en van Manglar-álto; die van Cuenca, Azógues en omstreken zijn 10 tot 20 pc. minder waard dan de hoeden, afkomstig van Manabí; die van Catacáos eveneens 10 pc. minder dan die overigens gelijk zijn en afkomstig van Azuay.

c. I — *De fijnheid van het vlechtwerk.* — Wanneer men hoeden van verschillende kwaliteit neemt en men telt het aantal vezels of strootjes met behulp van een draad-teller, zooals in den handel gebruikt wordt, —nl. een draad-teller, waarvan het vlak een vierkant is en de zijde 6 en één halve m. M., — dan krijgt men voor de hoeden, afkomstig van Azuay de volgende resultaten.

(Deze inleiding behoort bij het artikel, voorkomend in No 1407.)

Het Arbeidsloon.

Om een hoed te vlechten heeft iemand noodig 12 à 24 „cogollos", of 180 à 360 gram vlechtstroo. Laten we het gemiddeld cijfer aannemen van een half pond of 230 gram. Om een gewonen hoed te maken, waaraan hij 7 of 8 dagen arbeid besteedt, en waarvoor hij bij verkoop gemiddeld 1 S. 40 betaald krijgt, moet hij voor den inkoop van stroo 3 realen uitgeven. Hij stelt zich derhalve voor een week arbeidens met het bespottelijke loon van 1 S. 10 tevreden.— Om een hoed van 20 S. te maken, koopt hij voor 5 realen stroo en werkt er drie weken of een maand over; hij maakt dan een winst van 19 S. 50, of ongeveer 9 realen daags. Daaruit kan men dus besluiten, dat het arbeidsloon in Ecuador en Peru buitensporig goedkoop is. Hieruit volgt eveneens, dat elke concurrentie van Europa een volstrekte onmogelijkheid is, zoolang men ten minste nog geen vlechtmachine heeft uitgevonden. Het schijnt dat men in Duitschland en Elzas-Lotharingen wel zoo iets beproefd heeft, maar ik heb nooit iets van de resultaten gehoord. Ook kan men *a priori* gerust aannemen, dat het handwerk, inderdaad een kunstwerk in het klein, het altijd winnen moet van machinewerk.

Ziedaar dus de industrie van het hoedenvlechten. Alvorens nog iets te zeggen over den export van het artikel, moet ik eerst nog iets zeggen van een ander soort stroo, afkomstig van een palmboom en dat veel overeenkomst heeft met het toquillastroo.

Hoeden van „Mocorastroo."

De plant, die het *„Mocora"*–stroo levert is een *Astrocaryum*, een palmsoort, van defamilie der Cocoïnaceën, misschien wel de *Astrocaryum Tucuma*, Mart. Het is een boom met een doornachtigen stam van 8 tot 10 M. hoogte, die in dezelfde streken groeit als de *„Carludovica palmata."* In het Oosten van Ecuador noemt men hem *„Chambira"*.

De vlechtvezel wordt geheel op dezelfde wijze verkregen als van het toquillastroo, maar de prijs er van is ongeveer driemaal duurder, want... men hakt den boom omver, om de bladeren af te snijden en elke stam levert niet meer dan ongeveer een half pond vlechtstroo.

De vezel heeft een geelachtige kleur. Slechts bij hooge uitzondering wordt dit stroo gebruikt om er hoeden van te vlechten. Een hoed van *„Mocora"*-stroo is een ware luxe en een curiositeit, zelfs in Ecuador. De methode van vlechten geschiedt op dezelfde wijze als met het toquillastroo en ook in dezelfde kuststreek van Ecuador.

Deze hoeden zijn veel buigzamer, nog meer soepel en duurzamer dan die van toquillastroo, maar daar staat tegenover dat ze ook iets zwaarder zijn in gewicht. Bovendien hebben ze het nadeel, dat ze hygrometrisch zijn, d. i. vocht opslorpen, bij droogte erg uittrekken en bij vochtig weer inkrimpen.

Meestal wordt dit mocorastroo vooral verwerkt, zoowel in Ecuador als elders, waar het in groote hoeveelheid wordt uitgevoerd, om er prachtige hangmatten van te maken, die buitengewoon soepel en frisch zijn en in Guayaquil verkocht worden tegen 15 à 16 sucres per stuk.

Toch verdiende ook dit soort stroo hier ten minste vermeld te worden.

NOOT.— Op het einde van het werkje laat Dr. Rivet 9 tabellen volgen met statistieken betrekking hebbend op den uitvoer van stroo en de plaatsen waarheen, eveneens van de uitgevoerde hoeden met opgaaf van de landen waarheen ze gezonden zijn, de totale waarde enz. enz. Deze statistieken zijn voor de kooplui en de leiders der hoedenindustrie in onze kolonie zeker hoogst belangrijk, maar om verschillende redenen kunnen wij ze hier niet afdrukken.

R. P. A. E.

SPREUKEN.

Niet slechts vele jaren van geluk moeten wij elkander toewenschen, maar een geheele eeuwigheid van oneindig geluk.

Wat baat het hier een paar jaar in genot door te brengen, als men later voor altijd ongelukkig wordt?

Onze Begrooting IN DE TWEEDE KAMER.

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen en beschouwingen.

Eenige leden verklaarden, dat zij uit hetgeen tot dusverre is gebleken omtrent het bewind van den nieuwen Gouverneur, den indruk hadden gekregen, dat deze in de goede richting stuurt en er reden is van zijn werkzaamheid goede vruchten te verwachten. De verhouding tusschen den Gouverneur en den Kolonialen Raad is beter dan in den laatsten tijd het geval was, wat niet zal nalaten goeden invloed uit te oefenen op den algemeenen gang van zaken.

Deze leden betreurden daarom te meer, dat de Minister enkele posten van de begrooting heeft afgenomen, omtrent welke tusschen den Kolonialen Raad en den Gouverneur overeenstemming was verkregen en omtrent welker wenschelijkheid hier in Nederland moeilijk kan worden geoordeeld.

Met ingenomenheid had men voorts gezien, dat de Gouverneur er naar heeft gestreefd in deze begrooting een zoo nauwkeurig mogelijk beeld te geven van de financieele behoeften voor het aanstaande jaar, ook al leidde dat er toe, dat het totaal der geraamde uitgaven steeg. Men zag daarin een aanwijzing, dat de Gouverneur er prijs op stelt de Volksvertegenwoordiging openbartig in te lichten omtrent de toestanden, die in de kolonie bestaan, en wenscht te waken tegen het postvatten van voorstellingen, die van de werkelijkheid geen juist beeld geven.

Voorts werd van deze zijde instemming betuigd met het voornemen de bestuursinrichting op de kleine eilanden te vereenvoudigen door de functies van gezaghebber en ontvanger in één persoon te vereenigen.

De inzichten van den Gouverneur op het gebied van den landbouw en omtrent de beteekenis daarvan voor de kolonie, voor zoover die tot dusverre aan het licht traden, hadden de instemming van bovenbedoelde leden. Zij spraken de hoop

Feuilleton.

St. Eustatiaansche Ditjes en Datjes.

Mijn jongen is op reis geweest naar St. Kitts.

Beschouw deez' thema-achtige volzin meer als 'n aanloop.

Hij ging voor zijn pleizier in 'n zeilschuit met veel stank en weinig wind,... voor... zijn... pleizier!

Hij kwam thuis hongerig, vies en jeukerig en toen hoorde ik wat ik U nu wil vertellen.

Van St. Kitts waren in die dagen lijst 450 mannetjes tegelijk naar Port Limon, Costa Rica vertrokken, om „the United Fruit Company" 'n handje te gaan helpen.

Vier honderd en vijftig tegelijk, dat zou men nu eens 'n „Exodus" kunnen noemen.

De meesten van die emigranten waren arbeiders in de suikerrietvelden.

In Costa Rica maken ze per dagen 0.87 Amerikaansch, hier op St. Kitts niet meer dan 0.20.

Te begrijpen, dat 't storm liep.

De planters aan 't pruttelen, gingen zelfs bij den administrator protesteeren.

Dien goeien man speet 't ook verschrikkelijk, maar die lui te forceeren om te blijven, dat ging immers niet, dat konden de heeren nu toch ook wel begrijpen.

Hoe ze echter van dit jaar op St. Kitts hun oogst binnen zullen krijgen, mag Joost weten.

En als die bewuste agent van de Costa-Ricaansche fruit company ook hier zou komen om mannetjes, dan gingen er, dat is buiten kijf, heel wat mee, want ik ken mijn Pappenheimers.

Ze zouden heelemaal niet met de idee naar Costa-Rica gaan om daar te blijven hangen, o neen, zoo fluks als er genoeg dollars in hun zak rinkelden om 'n ticket naar New-York te kunnen bekostigen dan: „good bye Costa Rica!", en vol idealen gestoomd naar 't land van de skyscrapers, naar 't land van geldmakerij, naar 't land van onvervalschte humbug en materialisme zonder weerga.

Het ideaal van elk West-Indiërtje met hersentjes nog zoo leeg als 'n blanco velletje postpapier is immer en altijd Amerika, meer in 't bijzonder New-York.

En ik kan 't me begrijpen.

Wel zou 't voor een heeleboel Statianen vrij wat beter zijn als ze maar stilletjes op hun stukje geboortegrond bleven, vrij wat beter voor hun body en soul, maar toch, ik kan 't me begrijpen.

Ze hebben hier op onze eilanden zoo bitter weinig om zich te amuseeren. Rum hijschen en springen op de maat van 'n harmonica, dat hoogst twijfelachtig genot houdt men ook niet lang vol; verder zoo nu en dan eens 'n pic-nic, Koningin's verjaardag, èn oorlogsschip eens per jaar, en 't is finaal op.

Neen, dan moet je die brieven lezen van pas vertrokkenen Eustatianen naar New-York.

Die beschrijvingen van auto's, van subway en elevated zijn beslist kapitaal eenig.

Kinderlijk typisch de vervoering waarmee ze pennen in zulk 'n wondermachien gereden te hebben mijlen ver voor 5 centen maar, boven en op en onder den grond en met 'n vaart meneer, nou, daar is 't Statiaansche driespan van Johnson niets bij.

En dan de music hall, daar komen ze nooit over uitgepraat.

Daar zitten ze avond op avond hun buik vast te houden van het lachen.

Nooit hadden ze kunnen droomen dat er zulke komiekelingen op dit ondermaansche rondkuierden.

En toch zijn er soms momenten in die tingeltangels dat al die luidruchtige statianen opeens minder luidruchtig worden, met 'n brok in den keel terugpeinzen in het verleden, weer denken aan hun zonnig eiland, aan hun zorgelooze jeugd, aan hun goede oude moeder. 't Is als die rare snijboon van 'n clown op ze'n guitaar 't preludium tokkelt van „Far away" of „Old Folks at home", vooral als 't „O take me to my kind old mother" klinkt, dan parelt er in menig oog 'n traan.

Maar daar davert 't koper de „Dollar Princess" de zaal in, en alles is weer vergeten, Statius, jeugd en moeder, nu morgen weer eens naar Coney-Island en 't duur verdiende geld met handenvol weggegooid, voor... zijn... pleizier...

Nog eens, ik kan 't mij begrijpen dat 'n leven zoo vol genietingen dat hun daar wacht ons West-Indisch opkomend geslacht als magnetiseert om toch maar weg te komen zoo spoedig mogelijk, om veel en gauw dollars te verdienen en dan zooveel van 't leven te genieten als zij maar kunnen.

Ja, begrijpen doe ik 't, maar er mee eens zijn, goedkeuren, neen om den drommel niet.

Ziet u, mijn levensbeschouwing is...

Ja! Jaaaa!!!

Wat zeg ie?!

Komt de Utrecht in, de Utrecht 't oorlogsschip?

Daar zit ik nu met mijn levensbeschouwing. Komt dàt nu te pas, als je aan 't levensbeschouwen zijt, als de Brandhof in, en copie voor de Amigoe nog niet klaar is.

Ik dacht, die witte tweepijper blijft natuurlijk 'n dag of drie, vier volgens ouderen costuymen.

Ook weer mis. Eén dag, en weg naar St. Martin.

Ik vraag wederom, komt dit nu te pas?

Waarom die voordeelen en genoegens soms dagen en weken gegund aan andere eilanden waar de Hollandsche driekleur niet wappert?

Nu ja, over 8 maanden komen we weer terug, was de pleister.

Dat kennen we, volgens belofte hadden ze 1. 1. April al hier moeten zijn.

Ze hebben niet geschoten, wel paarden en ezels bereden, niet met zoeklicht gewerkt, wel 't muziekkorps laten blazen, niet voor bezoek aan boord geïnviteerd, wel gezongen van „Vaarwel", wat oorspronkelijk „Lebe wohl" was.

Mijn jeukerige jongen was ook heelemaal niet te spreken over dat Utrechtbezoek.

En bij mij is alle moed er uit, om nog aan 't levensbeschouwen te gaan.

* * *

Ten slotte hoop ik de primeur te hebben van 't heugelijk nieuws dat onze Eustatiaansche katoen zulk 'n pracht van succes behaald heeft op de Brusselsche tentoonstelling.

Wij zonden in 9 monsters katoen, en vijf er van werden met goud bekroond.

Vijf gouden medailles.

Commentaar overbodig.

En onze ± 300 akkers katoen staan eenig.

Met moed dus de toekomst te gemoet gezien.

JAN PAUL.

St. Eustatius 12 Nov. 1910.

uit, dat hij weerstand zal weten te bieden aan eventueelen drang dergenen, die op dit gebied een andere richting wenschen in te slaan. Nauwkeurig toezicht op de besteding der voorschotten, die blijkens de toelichting tot art. 26 der begrooting, meermalen worden gebruikt voor andere doeleinden dan waar voor zij bestemd waren, schijnt zeer noodig. Met betrekking tot dezen tak van volkswelvaart werd voorts de vraag gedaan, of maatregelen zijn genomen in het belang eener meer oordeelkundige uitgifte van domeingronden en in het belang der groote plantages, onderwerpen, die ten vorigen jare, naar aanleiding van een ingekomen adres, in de Kamer ter sprake zijn gekomen. Hebben die besprekingen eenige stappen van het Gouvernement ten gevolge gehad?

De hoedenvlecht-industrie heeft blijkbaar wel toekomst in de kolonie, getuige de mededeeling in het Koloniaal Verslag, dat ten gevolge van de uitzending van vlechtsters naar de Middenstandstentoonstelling te Amsterdam zooveel bestellingen zijn ingekomen, dat zelfs met inspanning van alle krachten aan de ontvangen aanvragen niet spoedig kon worden voldaan. De moeilijkheid om goede grondstof te verkrijgen schijnt zich echter nog steeds te doen gevoelen. Men drong er op aan dat het Gouvernement diligent zoude blijven om ter voorziening in de behoefte daaraan de noodige maatregelen te nemen. Worden te dier zake bezwaren ondervonden van de zijde van Venezuela, en, zoo ja, waarin bestaan die bezwaren? Om in dit opzicht onafhankelijk te worden van andere landen werd nogmaals het denkbeeld geopperd op het eiland zelf of in Suriname de teelt van het benoodigde stroo ter hand te nemen. Men zou gaarne vernemen, of in die richting reeds stappen zijn gedaan en, zoo ja, wat daarvan het resultaat is geweest.

Met belangstelling had men kennis genomen van het in het Koloniaal Verslag opgenomen rapport van den ingenieur Duyfjes betreffende 't voorkomen van phosphaten op de eilanden Curaçao, Aruba en Bonaire. De kans, dat bij een nader onderzoek ontginbare phosphaatafzettingen zullen worden aangetroffen, acht genoemde ingenieur groot. Men vroeg, welke maatregelen het Gouvernement zich voorstelt naar aanleiding van het rapport te nemen. Het Gouvernement behoorde, naar de meening der hier aan het woord zijnde leden, er niet tegen op te zien zulk een onderzoek zelf ter hand te nemen. De weinig gunstige uitkomsten, die tot dusverre de van particuliere zijde ondernomen ontginningen hebben opgeleverd, behoeven, nu in genoemd rapport over betrouwbare aanwijzingen wordt beschikt, voor het Gouvernement geen reden te zijn zich van stappen op dit gebied te onthouden. Het geldt hier een gewichtig belang der kolonie. De uitkomsten van den landbouw op Curaçao zullen steeds in hooge mate wisselvallig blijven en ook die der hoedenindustrie zullen steeds van invloeden afhankelijk zijn. Bestaat daarnaast gelegenheid tot werken in phosphaatontginningen, dan zou dat aan de bevolking zeer te stade komen.

Enkele leden spraken er in dit verband hun bevreemding over uit, dat op de Brusselsche tentoonstelling geen phosphaatmonsters uit de kolonie zijn geëxposeerd geworden. Ook was vernomen, dat belangstellenden uit het buitenland, die zich tot het verkrijgen van inlichtingen of monsters tot het Departement van Koloniën hadden gewend, geen antwoord hadden ontvangen. Gevraagd werd, wat daarvan de reden is geweest.

Naar aanleiding van het antwoord, door den Minister bij schrijven van 1 November j.l. gegeven op de vragen van den heer HUGENHOLTZ betreffende de phosphaatmijnen te Santa Barbara op Curaçao, werd er op aangedrongen, dat de bij het koloniaal bestuur in te winnen inlichtingen zoo spoedig mogelijk, althans vóór de mondelinge behandeling dezer begrooting, zouden worden overgelegd.

Sommige leden verklaarden het te betreuren, dat de Minister den op de voorloopig vastgestelde begrooting uitgetrokken post van f 63.000 voor verbetering van de haven te Curaçao in een memoriepost heeft veranderd. Zij hoopten, dat de Minister op grond der inmiddels ingewonnen inlichtingen, termen zou vinden om bij de Memorie van Antwoord alsnog een bedrag voor havenverbetering uit te trekken.

Aangedrongen werd op het plaatsen van een licht op het N.W. punt van Curaçao.

Bij hernieuwing werd door enkele leden aangedrongen op publicatie van de notulen der landraden, een maatregel, waarvan de wenschelijkheid laatstelijk is bepleit bij de mondelinge behandeling der begrooting voor den loopenden dienst. Toen is eveneens aanbevolen het aantal leden der landraden te vermeerderen. Men zou gaarne vernemen, welke de meening van den Minister en van het koloniaal bestuur over beide denkbeelden is.

Eenige leden kwamen op tegen het verleenen van buitenlandsche verloven aan geboren Curaçaoenaars als onnoodig bezwarend voor de schatkist.

Ten aanzien van het onderwijs werd de klacht herhaald, dat het aantal leerlingen, dat gemiddeld ten laste van één onderwijzer komt, te groot is. Men drong er nogmaals op aan, dat door uitbreiding van personeel hierin zou worden voorzien.

Door enkele leden werd gewezen op de onbillijke positie, waarin de militaire apotheker 2de klasse te Curaçao verkeert, die, ten gevolge van de bestaande formatie, niet in de gelegenheid is om tot apotheker 1ste klasse te worden bevorderd en dus bij zijn collega's in het Oost-Indische leger ten achter staat. Men gaf den Minister in overweging de formatie tijdelijk uit te breiden met een apotheker 1ste klasse — haar gelijktijdig inkrimpende met een apotheker 2de klasse —, een wijze van voorziening, die, naar men meende te weten, ook heeft plaats gevonden ten behoeve van een officier van gezondheid. Nu bij missive van den Minister van Koloniën dd. 4 Maart 1910, afd. C, 2de bureau, n° 44|55, de gelegenheid is opengesteld voor militairen van de landmacht in West-Indië om met verbreken van hun loopend verband zich voor het Oost-Indische leger te verbinden, is de achterstelling van den apotheker, dien het hier geldt, naar de meening van bedoelde leden, niet van onbillijkheid vrij te pleiten.

Bonaire.

Door enkele leden werd de aandacht gevestigd op een welgeslaagde poging om door middel eener put water te verkrijgen, te Rincon op Bonaire door den ingenieur DUIJFJES gedaan, en beschreven door den pastoor EUWENS. De fout bij het aanleggen van putten voor waterverschaffing schijnt, zoo merkten zij op, tot heden te zijn geweest, dat, bij de keuze der plaats, men er al te zeer op lette, of zij gemakkelijk bereikbaar zoude zijn in plaats van op deze andere omstandigheid, of ter plaatse duurzaam water zoude zijn te verkrijgen.

Voorts werd nogmaals aangedrongen op maatregelen tot het tegengaan van al te omvangrijken houtkap, waarvan ontbossching het gevolg dreigt te zijn.

St. Eustatius.

Eenige leden meenden te weten, dat de katoencultuur op St. Eustatius, die, ook blijkens de mededeelingen in het Kolonial Verslag, als zeer loonend moet worden beschouwd, dit jaar veel heeft te lijden gehad van langdurige droogte. Zij wenschten, dat de Regeering er tegen wake, dat door dezen tegenslag de cultuur te gronde gaat. Daartoe behooren van Gouvernementswege voorschotten te worden verstrekt aan degenen, die zich door geldgebrek genoopt zouden kunnen zien de aanvankelijk zoo welgeslaagde pogingen op te geven.

Gevraagd werd, welke hulp aan de bevolking van St. Eustatius en St. Martin is verleend na de wolkbreuk, die dit jaar op die eilanden is voorgekomen.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 30sten November 1910.

Vaststelling van het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor Curacao over het dienstjaar 1907.

Het afdeelingsonderzoek gaf slechts aanleiding tot de vraag om nadere toelichting van de verschillen tusschen de ramingscijfers en de werkelijke ontvangsten of uitgaven, voor wat de volgende posten betreft:

1°. De inkomsten der posterij op Curaçao, letter *c* van B, inkomsten van onderscheiden aard. De raming bedroeg f 26 000, de werkelijke ontvangst f 40 314,12⁵.

2°. De uitgaven wegens transitrechten, vervoer van brievenmalen en andere kosten, betalingen aan Internationaal Bureel der algemeene postvereeniging te Bern, zoomede de garantie voor een inkomst van hoogstens f 45 000 voor de telegrafische gemeenschap van Curaçao met andere landen, art. 11 der IIIde afdeeling, geldelijk beheer. De raming bedroeg f 15 600, de werkelijke uitgaaf f 4 898,86.

Vooral het onderling verband tusschen beide verschillen zou men gaarne zien opgehelderd.

De Commissie van Rapporteurs, vertrouwende, dat de Minister bereid zal zijn de gevraagde inlichting alsnog schriftelijk te verschaffen, is van oordeel, dat met de mededeeling van het bovenstaande de mondelinge behandeling van het wetsontwerp voldoende is voorbereid.

Aldus vastgesteld den 30sten November 1910.

VAN LENNEP.
COLIJN
THOMSON.
BOGAARDT.
BOS.

Brief uit den „Far, Wild West"

(Van onzen vasten medewerker.)

De Amerikaansche republieken.

Sacramento, Dec. 1910.

Hoe dicht de zusterrepubliek Mexico en Centraal- of Midden-Amerika ook bij Uncle Sam's rijk gelegen zijn, toch verschillen ze heel wat en dat wel in nagenoeg alle opzichten — van laatstgenoemde zoo onmetelijk groote republiek. Immers én Mexico en de Centraal-Amerikaansche republieken en republiekjes zijn — zoowel wat godsdienst als wat taal, klimaat zeden en gewoonten betreft, veel meer verwant aan Zuid- dan aan Noord-Amerika en de Spaansche karaktertrekken zijn, in eerstgenoemde staten overheerschend gebleven.

Voorzeker is het dan ook geenszins te verwonderen, dat in gansch Latijnsch Amerika al heel weinig sympathie gevoeld wordt voor de United States. En, behalve door de vele in het oog loopende verschillen, is in de laatste jaren de vijandschap der zuidelijke republieken opgewekt door de zoo verregaande imperialistische staatkunde van Uncle Sam.

— Immers, de regeering in de nationale hoofdstad Washington heeft de republiek Colombia door overmacht gedwongen, toe te laten, dat de landengte van Panama zich van haar afscheurde en eene afzonderlijke republiek vormen ging, terwijl diezelfde regeering de Nicaraguaansche presidenten Zelaya en Madriz genoodzaakt heeft, hun land te verlaten en zich aan de zijde van Estrada schaarde; daarenboven hebben de United states èn in Santo Domingo én in Cuba heel wat invloed uitgeoefend.

— Begrijpelijkerwijze heeft dit zoo bemoeizuchtig optreden in gansch Latijnsch Amerika de gemoederen danig in beroering gebracht en immers nog zeer kortelings is de haat tegen de Vereenigde Staten in blakende woede openbaar geworden in het aangrenzende Mexico.

— Er is gebleken, dat stelselmatig propaganda wordt gemaakt om haat en verbittering tegen de United States in Midden-en in Zuid-Amerika aan te wakkeren en bereids zijn een groot aantal agitatoren werkzaam, en in de republiek Santo Domingo is de vijandschap tegen de Yankees thans zóó groot, dat de regeering te Washington er alle aandacht aan is gaan wijden.

—Bedoelde, volkomen gerechtvaardigde vijandschap werd verwekt door de volgende handelingen van Uncle Sam.

—Laatstgenoemde dan, waarborgt eene leening van 20,000,000 dollars van Europeesche kapitalisten door contrôle te houden over de kantoren van invoerrechten in Santo Domingo.

— De United States dus, verbonden zich om het ambt van deurwaarder op zich te nemen om een voor hen dreigend gevaar af te wenden. Ingeval Santo Domingo niet betaalde, zouden de betrokken Europeesche mogendheden gewapender hand tegen de kleine republiek kunnen optreden om de schulden te innen. En de regeering te Washington wilde nu zulk een optreden voorkomen, daar zij Europa zooveel mogelijk buiten het westelijk halfrond wil houden en alleen den baas wil spelen in de Nieuwe Wereld.

— Gelijk echter al heel licht te begrijpen valt, is Santo Domingo geenszins gediend van de haar door de zoo bijzonder bemoeizuchtige en aanmatigende Vereenigde Staten opgelegde voogdij en de haat is dermate ontvlamd, dat alle persorganen in de kleine republiek overloopen van hatelijke artikelen aan het adres van Uncle Sam.

—Zoo lazen wij, dezer dagen in het blad „El Conjanlo" o. m. het volgende.

— „Laat ons onszelf afscheiden van de Yankees als van afschuwelijke goddeloosheden; laat ons op hen neerzien met haat en waren tegenzin! Zij zijn de vijanden van de rechten en de vrijheden van de rest der menschen en de verwoesters der maatschappij! Zij zijn de verraderlijke uilen, welke — door de duisternis beschermd — vleugelklapperend voorbij de landen trekken, welke besmet zijn met het bloed hunner vreeselijke misdaden! De reusachtige wonde, welke in het midden van het hart van Colombia is toegebracht, bloedt immer nog, en zulks was gedaan om haar Panama te ontstelen. En het droevige en diepe kreunen van hunne eigen landgenooten van de „Maine," die voor immer in de diepten des oceaans begraven werden als slachtoffers van eene door de Amerikaansche regeering, zelf bewerkstelligde ontploffing wordt nog steeds gehoord? En met welk doel werd door Uncle Sam zoo groot eene misdaad gepleegd? Wel, gansch alleen om Spanje als de pleger van die wandaad te kunnen beschuldigen en aldus eene aanleiding te vinden om laatstgenoemde mogendheid den oorlog te verklaren.

—„En de ooren van iedereen hooren de eervolle schoten van de geweren van de Filippijnsche benden, die liever uitgeroeid wilden worden en een heldendood sterven dan om te komen door den vergiftigden dolk eener vervloekte onderdrukking, terwijl de gansche wereld-uitgezonderd dan natuurlijk de United States — zelf groote bewondering heeft voor de moedige macht der vaderlandsliefde van de Porto Ricans, die luide om zelfbestuur vragen en geenszins vreezen in hunne pers tegen hunne onderdrukkers in groote woede op te komen!

—„Al de genoemde verdrukte republieken van Midden-en Zuid-Amerika, en nog vele anderen, smeeken om bescherming aan de Europeesche gezanten, dewijl zij bij elke mogelijke gelegenheid op de meest ruwe wijze door den beul Uncle Sam onder den voet getreden worden!

„De zweepslagen, aan Hawaii toegediend, klinken gansch de wereld door als vreeselijke vervloekingen! En eindelijk, zie hoe van Santo Domingo de laatste druppel bloed wordt uitgezogen door haar kantoor van invoerrechten te overheerschen en dat onder den schijn van recht-door eene conventie, welke afgedwongen was!

— O dat Yankee-imperialisme! Laat ons het aantasten met moed en onverschrokkenheid! Dát zal veel eervoller zijn dan op hem te wachten met kalmte en met volkomen berusting te verdragen, dat hij zijne zoo verradelijke klauwen in ons slaat en ons aan stukken rijt!"

— Men ziet, dat de El Conjanlo, wier artikel ik hierboven vertaald — en slechts gedeeltelijk — weergaf, allesbehalve goed over de zoo onmetelijk groote republiek der Vereenigde Staten te spreken is, en in precies denzelfden geest schrijven *alle* andere bladen in gansch Latijnsch Amerika! En dat zij voor dergelijke schrijverij wel gegronde redenen bezitten en zeer vele der beschuldigingen gansch en al gerechtvaardigd zijn, daaraan valt voorzeker geen oogenblik te twijfelen!

De bemoeizucht en de hoogmoed van Uncle Sam toch kent geene grenzen en het zoo gulden Hollandsche spreekwoord „Hoogmoed komt ten val! wordt gansch en al door hem uit het oog verloren.

K. A. MUHLENFELD.

Koningin Wilhelmina bestolen.

Dezer dagen lazen wij in de bladen van de arrestatie te Philadelphia, van een internationaal dievenpaar, dat in den loop der jaren onderscheidene adellijke en zelfs koninklijke families had opgelicht en bestolen. Onder de slachtoffers zouden ook Koningin Wilhelmina en President Fallières behoord hebben.

Omtrent het edele paar, dat voornamelijk sieraden, juweelen en goud stal, worden thans uit Philadelphia de volgende bijzonderheden gemeld:

Onder het mom van een gehuwd paar vonden de 35-jarige uit België afkomstig bediende Jean Dilleta en zijn bondgenoote Idalia de Meulmeester een betrekking in de voornaamste huizen der Europeesche aristocratie en maakten dan van de eerste de beste gelegenheid gebruik om een duchtige greep te doen in de juweelenkastjes hunner broodheeren. Dilleta is van goede familie, hij was eerst acteur en trouwde te Brussel.

Na weinige jaren echter liet hij zijn gezin in den steek en trok naar Frankrijk, waar hij jockey werd. Een ongeval gedurende een wedren maakte plotseling een eind aan zijn carrière als jockey en de avonturier werd nu koetsier in deftige huizen.

Een zijner eerste betrekkingen vond hij op het slot van president Fallières, in de buurt van Parijs, en daar leerde hij de kamenier Idalia de Meulmeester kennen. Hij beloofde haar te zullen trouwen, maar nam de vlucht met haar naar Holland, nadat hij in het kasteel van den Franschen president diefstal had gepleegd.

In Nederland slaagde het paar erin, bij de hofhouding van Koningin Wilhelmina te worden aangesteld en het duurde niet lang, of Dilleta, die over zijn jongere landgenoote een bijna duivelschen invloed had verworven, volbracht in Den Haag zijn tweede rooftocht. Hoeveel hem in het Koninklijk paleis in handen is gevallen, kon nog niet worden vastgesteld.

Het paar vertrok daarop naar Duitschland en vond daar in een aantal adellijke huizen een positie. Overal waar zij in dienst waren, verdwenen sieraden en contanten als bij tooverslag en het echtpaar Dilleta verdween niet lang daarna eveneens, vóór er een onderzoek kon worden ingesteld. Toen de grond hun in Europa te heet werd, staken ze anderhalf jaar geleden den „grooten vijver" over. In Februari van dit jaar verlieten zij het huis hunner meesteres in een der rijkste buurten van New-York, waarbij zij een snoer parelen ter waarde van 5000 dollars inpikten. Veiligheidshalve toog het dievenpaar toen naar Zuid-Amerika, waar zij in den beginne in Argentinië „werkzaam" waren. Het veld hunner prestaties schijnt hun daar niet lucratief genoeg geweest te zijn, want reeds na een paar maanden keerden zij naar de Vereenigde Staten terug en maakten nu te New-York de millionair William Kubre met hun diensten gelukkig. Dilleta was als bottelier en zijn minnares als kamermeisje aangesteld.

Eens op een dag stortte miss de Meulmeester „bij ongeluk" een hoeveelheid karbolzuur over haar handen en gebruikte dat als reden, om zich uit de woning van den millionair te verwijderen. Tegelijkertijd verdwenen een groote menigte briljanten en andere sieraden, benevens haar „echtgenoot". Maar mr. Kubre liet het er niet bij zitten en stuurde het dievenpaar een 3tal detectives achterna, wien het na veel omzwerving gelukte, het spoor van Dilleta en zijn minnares te Philadelphia te vinden, waar Idalia in een hôtel van haar bed werd gelicht, terwijl Jean, — na een vergeefsche poging tot ontvluchting, in een badkamer van het hôtel kon worden gearresteerd.

Terugkeer in de Residentie.

De terugkomst van H. M. de Koningin in de residentie, na het langdurig verblijf op Het Loo, was, als gewoonlijk, voor honderden een reden om naar het Staatsspoorstation te gaan ten einde de Koningin en ook het Prinsesje, dat in April met Haar ouders meeging, te zien.

Dat verlangen werd al dadelijk bevredigd voor hen, meerendeels vrouwen en meisjes, die op het perron ter weerszijden van het Koninginnesalon achter de houten afzetting, in vier, vijf dubbele rijen geschaard, den Koninklijken trein opwachtten, want toen deze met de nieuwe vlaggen op de locomotief, onder de overkapping binnenreed, zat de Koninklijke Moeder met Haar Kind op de schoot, voor het vensterraam van den salonwagen.

Na het verlaten van den trein, nam H. H. de Prinses van de kinderjuffrouw over en liet de kleine, wier blozend, frisch gezichtje allerliefst uitkwam in de geheel hermelijnen kinderkleeding en onder een mutsje of hoedje in pierrettevorm van hetzelfde blanke bont, aan Moeder's hand over het perron trippelen. Een stille opgetogenheid maakte zich van het publiek meester bij het aanschouwen van dit tooneeltje.

Terwijl de juffrouw met het lieftallige kind inmiddels bleef wachten, trad H. M. het eerst op den burgemeester toe, naar wiens gezondheidstoestand H. M. dadelijk met groote belangstelling informeerde en na den opperstalmeester baron Bentinck en den luit--gen. De Meester, gouv. der residentie, overigens de eenige autoriteiten hier aanwezig, te hebben aangesproken, keerde de Koningin weer tot Haar Kind terug en voerde de Vorstin het Prinsesje wandelende naar de wachtzaal en van daar naar het Koninklijk rijtuig dat aan den buiteningang wachtte.

Dat loopen van de bijna 2-jarige Prinses naast de Koningin was eveneens een aanleiding voor uitbundige vreugde voor de dichte menigte, die over de geheele Rijnstraat in twee rijen opeengepakt

stond, waartusschen de politie voor een vrije passage van het Koninklijk rijtuig baan hield.

Eerst toen H. M. met het Prinsesje in den half geopenden landauer plaats had genomen en het rijtuig zich naar het paleis in beweging zette, daverden de hoera's van alle kanten langs den weg dien het Koninklijke rijtuig volgde, terwijl een druk gewuif met zakdoeken en hoeden gedurende geheel den tocht door de stad, aan Moeder en Dochter het welkom der residentiebewoners toeriep bij Hare wederkomst in de stad.

Den geheelen weg in zeer matigen draf rijdende, passeerde het Koninklijk rijtuig het paleis der Koningin-Moeder, waar een groote menigte stond te wachten, die Koningin en Prinsesje luide en hartelijk toejuichte.

Vóór het Koninklijk Paleis en in de Heulstraat begreep de wachtende menschenmassa door dit gejuich, dat de Koningin in aantocht was, want ook hier werden hoera's aangeheven reeds vóór dat het rijtuig te zien was.

Alvorens uit te stijgen, dankte de Koningin de talrijke menigte met een vriendelijke buiging voor het hartelijke welkom. Haar toegeroepen, terwijl het Prinsesje eenige oogenblikken glimlachend het publiek toewuifde.

Vóór het paleis en in het Noordeinde bleven de menschen nog eenigen tijd wachten, blijkbaar in de hoop de Koningin en de Prinses nog even voor een der ramen te zien, doch toen de politie aftrok, verspreidde zich langzamerhand de menigte.

Het Vaderland.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Een Kerstgeschenk.

Op den vooravond van Kerstmis werd Z.D.H. Mgr. Vuylsteke alleraangenaamst verrast door het bezoek van den Heeren B. E. van der Veen Zeppenfeldt, Jorge Sutherland, Joseph Ellis en Roberto S. de Lannoy, die zich in commissie hadden vereenigd om bij de Katholieken onzer stad vrijwillige bijdragen in te zamelen voor een nieuwen Kruisweg. Genoemde Heeren stelden Monseigneur een flink bedrag ter hand, waarvoor een mooie Kruisweg kan gekocht worden, welke een waar sieraad belooft te zijn voor de gerestaureerde Kathedraal.

Deze nieuwe Kruisweg is aangeboden als een geschenk der Katholieken aan den nieuwen Bisschop.

Zeer getroffen door dit spontaan bewijs van sympathie bedankte Monseigneur den Heeren recht hartelijk, en verzocht zijn welgemeenden dank te betuigen aan allen die hadden bijgedragen voor dit mooi en en hoogst welkom kerstgeschenk.

De Kerstdagen

zijn over het algemeen nog al kalm verloopen. Hier en daar was er echter wanorde en werd er gedanst en gevochten. Een dronken kerel veroorzaakte op Pietermaai heel wat opschudding door dat hij een huis was binnengeloopen, den boel kort en klein sloeg en zelfs den bewoners te lijf ging. De Procureur-Generaal is er persoonlijk aan te pas gekomen om rust en orde te herstellen.

Verdronken.

Een stille, bedaarde jongen van het 2de district, Simon Canies, had in den laatsten tijd herhaaldelijk gezegd, dat hij spoedig zou sterven, omdat hij vergiftigd was. Maar men sloeg geen acht op dien zotteklap, en in plaats van de hulp van een dokter in te roepen, liet men den jongen, die blijkbaar aan 't malen was, loopen waar hij wilde.

Met Kerstmis trok hij zijn beste kleeren aan en ging uit. Toen hij wat te lang uitbleef werd men ongerust en ging hem zoeken, totdat eindelijk zijn lijk drijvende in de Caracasbaai gevonden werd. Volgens verklaring van den geneesheer had het meer dan 24 uren in 't water gelegen.

De Red. „D."

In dank ontvangen van de Heeren Rivas Fensohn & Co. een nieuwen tijdtafel voor het vertrek en aankomst der Red „D" booten.

Te beginnen met de *Maracaibo*, die 11 Januari uitstoomt, zullen voortaan de booten dezer lijn 's Woensdags in plaats van Zaterdags uit New-York vertrekken, terwijl de *Zulia* en *Maracaibo* zoowel op den heen- als op den terugreis Mayaguez zullen aandoen voor het afgeven der mails.

In het vervolg kunnen dus de *Caracas* en *Philadelphia* Donderdags, en de *Zulia* en *Maracaibo* Zaterdags hier verwacht worden.

Ons Stoombootje

kan 4 Januari hier verwacht worden. Het is vermoedelijk 24 December uit Trinidad naar de Bovenwindsche eilanden vertrokken.

Koloniale Raad.

Dinsdagavond hield de Raad weder een openbare vergadering ter behandeling der 5 ontwerpen, door ons de vorige week besproken.

De Voorzitter, de Heer Mordy S. L. Maduro verklaarde bij de opening, zich te verheugen al de leden na 6 maanden weder in goede gezondheid te hebben mogen aantreffen, in het bizonder bedankte Z. EA. den Onder-voorzitter voor zijn goede leiding gedurende een half jaar, en den heeren rapporteurs, die aan den beurt van aftreding waren, voor hun moeitevol werk.

Als Gemachtigde van het Bestuur was de Procureur generaal Mr. J. B. Gorsira tegenwoordig.

Vier ontwerpen werden zonder discussie aangenomen, bij het ontwerp houdende herziening van het tarief van gerechtskosten etc. diende het Lid Lansberg 2 amendementen in waarvan er een door het Bestuur werd overgenomen en het andere verworpen.

Officieele Berichten.

Blijkens ontvangen kennisgeving van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën is aan den heer S. van de Vrede, onderwijzer 2de klasse in deze kolonie, thans met verlof in Nederland, tot verder herstel van gezondheid, zes maanden verlofsverlenging verleend.

Met ingang van 1o Januari 1911 is de heer Edwin Senior, het tegen ultimo dezer aftredend lid der schoolcommissie van Curaçao, als zoodanig herbenoemd.

De heer L. G. F. Cramer, tijd. gouvernements-geneesheer in de kolonie Curaçao, is met ingang van 1o. Januari 1911 eervol ontheven van de waarneming der functiën van geneesheer, belast met de armenpraktijk en het verleenen van verloskundige hulp aan onvermogenden in het 4e en 5e district van Curaçao.

Met ingang van 1o. Januari 1911 is de marechaussee der 2de klasse B. A. F. Waterfort bevorderd tot marechaussee der 1ste klasse en de fuselier H. Moesker, tijdelijk als marechaussee der 2de klasse bij de brigade gedetacheerd.

Aan den marechaussee 2de klasse I. A. Hollander, is tot verder herstel van gezondheid, twee maanden verlofsverlenging verleend.

Bij Gouvernements-beschikking is bepaald, dat:

1o. het merk van goedkeuring, te bezigen bij den yk en heryk in deze kolonie gedurende het jaar 1911 zal zijn de letter „t"; en

2o. dat in het jaar 1911 heryk zal plaats hebben van maten, gewichten en weegwerktuigen.

Aan den heer H. Forbes Schotborgh, klerk ter Administratie van financiën, is tot herstel van gezondheid, twee weken verlof verleend.

De heer A. E. Goilo is benoemd tot lid van de commissie van toezicht op de mijnen op Aruba.

Repatrieeeren.

— De bij de landmacht in West-Indië gedetacheerde 1e luitenant der infanterie, L. Schutte, keert in het a.s. voorjaar naar Nederland terug.

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

83 ratten
52 muizen.

White Rock.

In dank ontvangen van de Heeren C. Winkel & Zonen eenige proefflesschjes en reclamealbum van het mineraal tafelwater *White Rock*, waarvan genoemde Heeren agenten zijn op dit eiland.

Voor oudroest.

Uit Rochefort wordt bericht, dat de buiten dienst gestelde Fransche kruisers „Protet" en „Infernet" bij de veiling voor onderscheidenlijk 292.348 en 196.144 franks zijn overgegaan in handen van een Stettiner werf. Beide schepen zijn kruisers 3de klasse met machines van 9000 paardekrachten; zij zijn van de nieuwste constructie, maar bleken, onmiddellijk na den stapelloop, totaal onbruikbaar te zijn. De „Protet" die 15 millioen gekost had, was slechts drie maanden in dienst, daar hij op de open zee niet te gebruiken was; sinds dien werd het schip als drijvend lazaret gebruikt.

De pestgevallen te Suffolk.

De pestgevallen, die zich tengevolge van de door ratten op hazen overgebrachte besmetting in Suffolk hebben voorgedaan, hebben, tot een waren verdelgingsoorlog tegen de ratten gevoerd. De strijd tegen ratten, wordt met kracht voortgezet. De overheid heeft een aantal Londensche rattenvangers aangesteld, die door honderden vrijwilligers worden bijgestaan. Duizenden ratten zijn reeds door vergift omgebracht. Maar intusschen blijkt dat nog dagelijks tal van ratten en ook hazen en konijnen aan de pest sterven. Daarom is thans op alle scholen in Suffolk een waarschuwing aangeplakt om geen cadavers van deze dieren aan te raken. Vrijwillige rattenvangers die met afgerichte wezels en honden op jacht gingen, hebben ervaren, dat ook deze dieren aan de pest stierven.

In de haven van Orwell Herms, waar de lading der schepen in lichters moest worden overgebracht, heeft men opgemerkt, dat tal van scheepsratten naar land zwemmen, daarentegen de landratten naar de schepen trachtten te komen. Men denkt nu over maatregelen om dezen rattenruil, waarin men een groot gevaar ziet, te beletten.

Op de uit Bombay aangekomen „Himalaya" van de P. en O. lijn hebben zich tijdens de reis eenige verdachte ziektegevallen voorgedaan. Alle passagiers bevinden zich in quarantaine. De stoomvaartmaatschappij heeft aan allen het passagegeld terug gegeven ter vergoeding van de onaangenaamheden der quarantaine.

In een vergadering van den gemeenteraad van Londen heeft de voorzitter van de hygienische commissie voor de haven medegedeeld, dat om de ratten, aan boord van schepen uit het buitenland onmiddelijk te dooden aan ieder schip, dat de haven van Londen binnen komt, het gebruik van een nieuwen bijzonderen ontsmetter wordt aangeboden, die alle ratten, zonder uitzondering doodt. De commissie houdt zich bij dag en bij nacht met deze aangelegenheid bezig en zal geen moeite sparen.

Onderzeesche aardschokken.

De bemanning van het uit Glasgow komende stoomschip „Cadillac", kapitein T. R. Mac Kay, welke enkele dagen geleden Philadelphia bereikte, heeft gerapporteerd op 20 October op de reis van Rotterdam een buitengewone gebeurtenis te hebben meegemaakt.

De „Cadillac", die een olieboot van meer dan 5000 ton inhoud is, heeft n. l. het gebied van onderzeesche aardbevingen gepasseerd. In verband hiermede wordt er aan herinnerd dat onlangs dergelijke rapporten van onderzeesche schokken werden ontvangen.

Het Duitsche stoomschip „Albingia" bijv. van New-York bestemd voor Kingston [Jamaica], werd tengevolge van een hevigen schok op 31 October op de Jamaica-kust geworpen.

De „Cadillac" nu liep 20 October met een snelheid van 12 knoopen in het uur, bij goed weer, met een stevigen Z. W. wind. De breedte en lengte, waarop de „Cadillac" zich toen bevond, waren resp. 46 gr. 49 m. en 46 gr. 10 m., d. w. z. op een hoogte niet veel ten Zuiden van het traject der Oceaanstoomers, tusschen New-York en Liverpool.

Tegen halfzes 's morgens, juist toen de dag aanbrak, rapporteerde de uitkijk de nadering van een groote vloedgolf in het Z. W.

Kapitein Mac Kay werd gewekt, stond onmiddellijk op en snelde naar de brug; de torenachtige golf naderde snel voor de oogen der verschrikte bemanning. De Chineesche stokers in de machinekamers, hoorende, wat er gaande was, verlieten de bunkers en stookplaatsen en liepen ook naar de dekken om de golf af te wachten. Eindelijk kwam deze. Op order van den kapitein was het schip zoo gaan liggen, dat de „Cadillac" de reusachtige watergolf op den boeg als 't ware opving. Toen iedereen den adem inhield uit angstige spanning omtrent hetgeen er gebeuren zou, werd het schip met een reusachtige snelheid in de hoogte getild, Daarna, toen de vloedgolf voorbij was, werd het schip weer in de diepte gesmeten, terwijl de dekken als het ware waren ondergedompeld. Al wat op het schip niet vast op het dek was bevestigd, was weggespoeld of vernield, maar de bemanning was gered, dank zij de oplettendheid van de wacht.

Een nog vreemder verschijnsel volgde: de zee was in een fantastische golfbeweging. Ze scheen letterlijk te koken, terwijl op vele plaatsen het water opspoot. Een vreemdsoortig gerommel tengevolge van een onderzeebeving, kon duidelijk boven het gewone geraas worden gehoord. Het water, dat uit zee opspoot en op de „Cadillac" neerkwam, was vrij warm. Weinige minuten later ging de wind liggen en vulden zwavelachtige dampen de lucht, waardoor het ademen ten zeerste werd bemoeilijkt.

Tengevolge van de onderzeesche schokken kwamen duizenden doode visschen naar de oppervlakte van den Oceaan.

Onder deze ronddrijvende visschen waren vele bruinvisschen en haaien.

Buitenland.

PORTUGAL.

Dat de Portugeesche katholieken niet van zins zijn, zich bij de anticlericale maatregelen der nieuwe regeering neer te leggen, kan blijken uit het adres, dat volgens de *A Palavra* aan de verloopige regeering wordt gezonden en waarvoor nu allerwegen handteekeningen worden verzameld. Het luidt aldus:

„Mijnheer de President",

„De Portugeesche katholieken, die altijd trouw aan hun beginselen, zich aanstonds hebben onderworpen aan het gevestigde gezag, komen, gebruik makend van het recht aan alle vrije volken gewaarborgd, uwe Excellentie hun diepe smart betuigen over de maatregelen door het voorloopig bewind getroffen ten opzichte van den godsdienst.

„Tegen de maatregelen, die reeds genomen werden, teekenen zij eerbiedig doch met kracht protest aan.

„Wat de maatregelen betreft, die nog genomen zullen worden, brengen wij met de oprechtheid van lieden, die een recht verdedigen, in herinnering, dat wij, Portugeesche burgers, de groote meerderheid des volks uitmaken, en dat niet rechtaardig is, aan ons geweten een stand van zaken op te dringen die ons in ons eigen land tot vreemdelingen maakt, in dit vaderland, dat we teeder liefhebben, en waarin eeuwen lang de christelijke geest wonderen gewrocht heeft op het gebied van opvoeding en liefdadigheid."

Dit zeer waardige protest heeft in de enkele dagen, dat het circuleert reeds 13.778 handteekeningen mogen verwerven, die in een en twintig lange lijsten door de *A Palavra* zijn gepubliceerd.

Het schijnt intusschen meer instemming te vinden, dan der regeering lief is. Althans de circulatie is door den gouverneur van Braga in overmaat van vrijheidsliefde verboden.

De *Civiltà Cattolica* publiceert het reeds aangekondig protest van den provinciaal der Portugeesche Jezuïten, pater L. Cabral, aan het Portugeesche volk.

Aan een overzicht van het protest in Fransche Katholieke bladen ontleenen wij eenige bijzonderheden, waaruit wel blijkt, dat wij hier met een document van groot belang te doen hebben.

Na een roerende en droevige inleiding, zegt het protest:

„In deze eeuw van vrijheid, hebben mannen, die zich beroemen op een liberalen geest, in den naam der beginselen van gelijkheid van het Portugeesche grondgebied verjaagd meer dan 300 burgers, verspreid in bijna 20 huizen van het land zelf en van de overzeesche bezittingen, zonder hen van een enkele overtreding te kunnen beschuldigen, zonder hun een woord van verdediging te veroorloven, zonder hun den tijd te gunnen de meest gewone zaken in te pakken, hunne boeken en manuscripten, vruchten van een lang leven van arbeid en studie. In naam der vrijheid heeft men ons alles ontnomen, heeft men ons van alles beroofd, heeft men zich meester gemaakt van onze eigendommen en onze huizen, waarvan de laatste waren gebouwd door de spaarpenningen, overgehouden door een nauwkeurig en geordend beheer, van de betalingen onzer

leerlingen, terwijl onze eigendommen de wettig verkregene particuliere bezittingen van burgers waren.

Gebouwen, landen meubelen: men heeft zich van alles meester gemaakt. Daaronder waren groote wetenschappelijke verzamelingen als de musea, de kabinetten en laboratoria van de colleges van Campolide en San-Tiel, waar gedurende een tijdsverloop van meer dan vijftig jaren de maandelijksche bijdragen onzer leerlingen, de edelmoedigheid van onze vrienden, gedreven door hunne liefde en achting voor ons of den degelijken arbeid, met liefde en belangeloosheid door de Paters en Broeders verricht, een studie-materiaal hadden bijeengebracht, dat, om al deze redenen, het onze en uitsluitend het onze was."

Dan klaagt het protest over de ontberingen, die de medebroeders van pater Cabral voor de zaak van God hadden te doorstaan.

Zoo werd in de gevangenis van het eerste regiment artillerie — waar niet de officieren van het leger, maar het meest laaghartige canaille bevel voerde — zelfs geen eetgerei aan de vervolgden verstrekt....

„In dezelfde gevangenis, zoo zegt het protest, dreigde de wacht, toen de nacht gekomen was, een ieder neer te schieten, die beproeven zou op te staan. Later durfde men zelfs zoo ver te gaan, dat bij de gevangenen vrouwen van slechten levenswandel werden gebracht, die zich echter wegens de heldhaftige deugd en de waardigheid mijner bewonderenswaardige Broeders beschaamd terugtrokken.

Toen de vervolgden later aan boord van „Caxias" werden overgebracht, leek hun de ellendige stroozak en de harde peluw, die hun werden verstrekt, een gemakkelijke legerstede in vergelijking met wat zij in de militaire gevangenis hadden doorstaan."

De schrijver erkent hier de sympathie en de vereering, waarvan vele officieren en soldaten jegens de arme gevangenen blijk gaven; hij dankt hen uit den grond van zijn hart, waarna hij vervolgt:

„Dat is nog niet alles. Na de harde martelingen van dezen langen lijdensweg moest het vonnis worden ten uitvoer gebracht van uitwijzing en verbanning dezer Portugeezen, in wier hart altijd geslagen heeft en nog slaat de meest vurige liefde voor hun dierbaar vaderland. Deze mannen, die ons van alles hadden beroofd, die zich van al onze goederen, roerende en onroerende, hadden meester gemaakt, hadden nog den moed (indien men zulk eene houding moed kan noemen) te eischen, dat zij, die zij in naam der wet over de grenzen zouden zenden, zelf nog hunne reis zouden betalen.

Een officier, aan wien een der Paters de opmerking maakte, dat zij hiervoor het noodige geld niet bezaten, aarzelde niet te antwoorden: „Welnu, wacht dan tot gij gedurende den winter door onze goede behandeling in de gevangenis wegkwijnt, en men zal spoedig genoeg het geld vinden om u te bevrijden."

Het geld kwam, omdat Portugal zich nog niet geheel keert tegen de vervolgde onschuld en deugd. Verscheidene gezinnen openden inschrijvingen, om voor ons de reis te betalen en zonden ons aalmoezen in natura: kleederen en levensmiddelen. Niet zonder ontroering heb ik mijne religieuzen den vreemden grond zien betreden, gekleed met de kleederen, die onze dierbare leerlingen van Campolide aan hunne oude meesters, die voor Jezus Christus vervolgd werden, hadden gebracht. In den geest kus ik de hand dezer talrijke weldoeners en ik omhels deze welbeminde jongelieden die, zonder de minste vraag onzerzijds, de arme zonen der Societeit te hulp kwamen.

Maar alvorens in ballingschap te vertrekken, was voor de slachtoffers nog de meest wreede vernedering voorbehouden. Eerbiedwaardige grijsaards, geleerde en eminente mannen, èn binnen èn buiten hun vaderland geëerd; religieuzen beroemd om hunne deugden; jongelieden, kinderen bijna, het hoofd gekroond door onschuld, moesten de een na den ander de metingen, zooals die bij misdadigers worden toegepast, ondergaan. Daar werden hunne persoonlijke kenteekenen geregistreerd, werden fotografische opnamen gedaan en alles gemeten tot de vingertoppen toe, alles alsof zij beruchte misdadigers waren en alleen om de reproducties later in dagbladen te kunnen publiceeren met de genummerde lijst met de namen der „boosdoeners."

Ik moet protesteeren tegen deze niet te noemen kwelling, die alleen verdragen kon worden, dank aan de liefde van Jezus, Die, aan het Kruis, ook met misdadigers werd gelijkgesteld.

Maar er is nog eene omstandigheid in de vervolging waarvan wij het slachtoffer waren, die ik in dit geschrift moet vermelden. Het decreet, wettelijk van kracht, openbaar gemaakt door de voorloopige regeering der Republiek van 10 October, verklaart alle uitzonderingswetten vervallen, en in de tweede paragraaf van het eerste artikel, wordt bepaald: „Er bestaan in de Portugeesche republiek geen levenslange straffen meer, evenmin als straffen van onbepaalden duur." De wet nu, tegen de Sociëteit van Jezus gericht is in formeele tegenspraak met deze verklaring. Tegen ons is eene uitzonderingswet uitgevaardigd, zoo hatelijk, dat men er zich slechts over verwonderen kan, dat in de twintigste eeuw eene zoo draconische wetgeving, die het meest tyrannieke despotisme der meest absolutistische regeering in het geheugen terugroept, mogelijk kan zijn. En als de grootste tegenspraak met de liberale beloften der nieuwe republiek, is het vonnis, dat ons verbant en van onze rechten als Portugeesche burgers berooft, eene straf van onbepaalden duur, vervat in de onverzoenlijke formule „nooit meer."

Alles wat ik geschreven heb, is nauwelijks eene schets in groote trekken van de menigvuldige tyrannie, waaraan wij in naam der vrijheid werden blootgesteld.

Bij zulk eene ontzaglijke strengheid rijst spontaan de vraag: „wat waren onze fouten?"

De fouten, waarvan wij worden beschuldigd, aldus het protest, zijn de volgende:

1e. Het bezit van wapenen en onderaardsche gangen.
2e. Rijkdommen en in bezit neming van erflatingen.
3e. Drang om tot de orde toe te treden.
4e. Geheime organisatie.
5e. Politiek drijven en afkeer jegens de republiek.
6e. Reactionaire invloed.

Deze zes beschuldigingen worden in het proces met volkomen klaarheid beantwoord en zonder uitzondering bewezen sprookjes te zijn „de vertellingen uit de Duizend en een nacht waardig en uitgevonden door de republikeinsche pers."

Pater Cabral sluit zijn welsprekend protest, zeggende, dat hij en zijne medebroeders in hun hart slechts koesteren gevoelens van liefde voor hun geliefd Portugal, van vergiffenis voor hen, die hen mishandeld hebben en van dankbaarheid „voor het volk, dat ons liefde voor liefde heeft teruggeschonken, voor die vrienden en weldoeners, die onzen ijver zooveer hebben geholpen, van teederheid voor die jeugd, waarvoor wij, indien wij ze zouden bezitten, gaarne duizend levens zouden wegschenken.

De bannelingen richten vurige gebeden ten Hemel, opdat eens de waarheid in Portugal moge heerschen en triomfeeren in de overwinning der rechtvaardigheid en der ware vrijheid.

Het protest der Katholieken.

Het protest van de Portugeesche katholieken tegen het willekeurig optreden der voorloopige regeering, tegenover den godsdienst, priesters en kloosters waarvan wij reeds melding maakten, heeft in enkele dagen tijds 200.000 handteekeningen verkregen, welk getal korten tijd later tot 300.000 was gestegen. Ondanks alle hinderpalen, die de regeering in den weg legt, zal volgens het blad „A Palavra" spoedig een millioen handteekeningen bereikt worden, d. w. z. ⅕ der inwoners van Portugal zal protesteeren tegen het optreden der regeering.

Om de onderteekeningen van het adres tegen te gaan, verschenen onder voorwendsel, dat dit toch maar geschiedde uit onwetendheid en onbekendheid met den waren stand der zaken, verbodsbepalingen van den stadhouder van Braga en den burgemeester van Guimaraes, dat de lijsten niet anders dan op het stadhuis mochten geteekend worden, en alle reeds geteekende lijsten moesten vernietigd worden.

Ondanks deze belachelijke bepalingen, die tegen alle wet en vrijheid indruischen, is het getal der onderteekeningen niet verminderd. Eer het tegendeel!

Ook op andere wijze trachten de dictators de actie der katholieken den kop in te drukken. Zoo heeft de voorloopige regeering verboden om het protest van den provinciaal van de Jesuiten in Portugal, pater Cabral, te verspreiden, die toch slechts in gematigde bewoordingen de waarheid zeide over de brutale uitzetting van de geestelijken uit Portugal. Het tijdschrift „Revista Catholica" van Vizen, dat dit document had gepubliceerd, werd in beslag genomen. De meeste republikeinsche bladen keuren de maatregelen van de regeering goed.

Wat voor drie jaar voor hen iets „barbaarsch" was, is nu wettig geworden. Toen in 1907 in de kamer een wetsontwerp werd behandeld, dat den ministerraad zou machtigen, boeken of kranten te schorsen, verklaarde de tegenwoordige minister van binnenlandsche zaken, dr. José A. d'Almeida, in de Cortes, dat dit ontwerp „autocratisch, Russisch" was, „het werk van een wezenlijk demonische onderdrukking, en een daad van niet te noemen vernederende tyrannie,"

Is het woord „vrijheidshuichelaar" voor zulk een optreden te sterk ?

Vereenigde Staten.

Taft's boodschap.

Washington, 6 December (R. O.). De boodschap van president Taft aan het congres voldoet aan de verwachtingen, die men in handelskringen er over koesterde, dat zij gematigd en behoudend zijn zou.

Zij bevat zeer weinig aanbevelingen van nieuwe wetten, zoo bv. wat betreft de antitrust-wetten, waarop men zich in handelskringen bijzonder gespitst had.

In de boodschap wordt gezegd, dat de bestaande wetgeving betreffende de regeling van de vennootschappen en de beperking van hunne zaken een punt had bereikt, waarop men een oogenblik kon stilstaan om de uitwerking gade te slaan van een krachtige toepassing van de bestaande wetgeving.

Wanneer uit deze proefneming de noodzakelijkheid blijkt van verdere wetgeving, dan zullen deze wetten gemaakt worden. Tot zoolang zullen wij de wetten toepassen, die wij hebben.

De boodschap begint met de mededeeling, dat in het afgeloopen jaar de buitenlandsche betrekkingen van de Vereenigde Staten op vriendschappelijke wijze en in goede verstandhouding werden voortgezet. Dan wordt gewezen op de scheidsrechtelijke uitspraak van het Haagsche Hof in de visscherij-kwestie van Newfoundland, waardoor een geschil werd opgelost, dat reeds negentig jaar lang oorzaak was geweest van allerlei wrijvingen tusschen twee landen. Ook de Haagsche uitspraak inzake het geschil met Venezuela was bevredigend.

De boodschap wijst verder op de stappen door Nederland, op aansporing van de Vereenigde Staten gedaan om het Haagsche Hof te maken tot een Prijzengerecht en zegt, dat het daartoe opgestelde protocol zonder tegenwerpingen door alle betrokken mogendheden is geteekend.

Op de stappen gedaan om het Haagsche Hof te belasten met de functies van een scheidsgerecht werden van de mogendheden antwoorden ontvangen, die goede hoop geven dat het doel in de naaste toekomst bereikt zal worden.

Wat de commissie betreft die van het congres in opdracht heeft om een beperking van de bewapening te overwegen, wacht Taft de resultaten af van het onderzoek door de buitenlandsche regeeringen ingesteld.

Verder wijst de boodschap op de verdragen, die met Engeland gesloten zijn, betreffende de scheiding der visscherijen in de wateren van Canada.

De voorgestelde aanleg van den Chinchaw Aigoenspoorweg in Mantsjoerije, vormt ondanks den tegenstand van Rusland en Japan nog altijd een onderwerp van vriendschappelijke bespreking tusschen de betrokken partijen.

De politiek van de Vereenigde Staten in deze zaken, wordt geleid door het verlangen om Amerikaansch kapitaal te gebruiken, voor de ontwikkeling van China, en tot bevordering van China's welvaart, zonder te kort te doen aan haar rechten als onafhankelijke mogendheid.

Vijftien millioen dollars door Amerikaansche bankiers aan China voorgeschoten, zullen gebruikt worden voor de hervorming van het muntwezen. Een Amerikaansch deskundige zal bij de uitvoering van het plan als raadgever optreden.

De boodschap spreekt vervolgens over de hartelijke betrekkingen met Zuid-Amerika, zoo b.v. over de pogingen door een groep Amerikaansche bankiers aangewend tot verbetering van de financiën van Honduras, die vooral de buitenlandsche crediteuren veel voldoening zullen geven.

Zij spreekt de hoop uit, dat Nicaragua spoedig haar rechtmatige plaats zal innemen onder de vooruitstrevende, constitutioneele landen.

Betreffende het tarief verklaart de boodschap, dat de geheele handelswereld instemde met de verklaringen van den president waarbij minimum tarieven worden toegestaan en wijst verder met nadruk op de noodzakelijkheid van de vestiging van Amerikaansche banken in vreemde landen.

De begrooting voor het jaar eindigende 30 Juni 1912 bedraagt 630 millioen dollar, dat is 53 millioen minder dan de ramingen voor 1911.

Deze cijfers sluiten niet in de ramingen voor het Panamakanaal, die een verhooging aantoonen van twintig millioen boven die van 1911, waarvan negentien millioen voor de versterking.

De uitgaven worden begroot op 630 millioen, de ontvangsten op 680 millioen. Overschot vijftig millioen, de kosten voor het Panamakanaal ten bedrage van 57 millioen zijn betaald in aandeelen. Het overblijvende tekort van zeven millioen op de inkomsten van de tariefwet is nog niet overschreden.

De regeering hoopt, in de nieuwe zitting van het congres haar aandacht te wijden, aan de tariefontwerpen, die verbetering behoeven. De president verzekerde, dat het Panamakanaal op 1 Januari 1915 zal voltooid zijn, en de uitgaven binnen de daarvoor geraamde kosten van 375 millioen zullen blijven. Hij sprak verder ten gunste van de versterkingen en de heffing van een belasting van een dollar netto per ton op alle handelswaren die het kanaal passeeren. De boodschap stelt ook voor een wet in te dienen, die de spoorwegen, wier lijnen door verschillende staten loopen, het bezitten of onder beheer hebben van handelsvaartuigen verbiedt, die voor den handel door het kanaal gebruikt worden.

Sprekende over de immigratie, naar de stad New-York, verzet de boodschap zich tegen de pogingen die gedaan worden om de faciliteiten uit te breiden voor de toelating van immigranten in New-York, ten einde daardoor een opeenhooping tegen te gaan.

In de boodschap wordt verder onteigening aanbevolen om de spoorwegmaatschappijen wier lijnen door verschillende staten loopen in staat te stellen, een schatting te maken van het dood materiaal der spoorwegen en van de waarde van het vervoer op die spoorwegen. Tevens de aanneming van een wet op het vervoer, waardoor het den spoorwegen mogelijk gemaakt wordt iets hoogere vrachten te berekenen voor goederen, waarvoor zij zich in de cognossementen verantwoordelijk stellen, ten einde tegemoet te komen aan het verlangen der vreemde koopers naar gegarandeerde cognossementen.

NIEUWJAAR-ADVERTENTIES.

Van harte wensch ik een Zalig Nieuwjaar toe aan al mijne vrienden en bekenden.

Rincón. *P. fr. A. Euwens O. P*

Veel heil en zegen in het Nieuwe Jaar aan mijne vrienden en bekenden op Curaçao en Bonaire.
Grave (Holland).
P. fr. Fr. Hendriks O. P.

Drukker:
B. L. BOGAERS.